

belastningen, og ud fra en vurdering af udviklingen i forskningsbehovene ved de enkelte institutioner og fagområder.

I fortsættelse af besøgsrunder i 1983 og 1984 til universiteternes humanistiske, naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige hovedområder indledte direktoratet for de videregående uddannelser i 1985 besøgsrunder ved uddannelsesinstitutioner med samfundsvidenskabelige uddannelser. I besøgene deltog repræsentanter fra de faglige landsudvalg og fra statens samfundsvidenskabelige forskningsråd. Formålet med besøgsrunderne er primært at beskrive planlægningssituationen inden for det samfundsvidenskabelige område som følge af de tilpasningsproblemer, forskning og undervisning og forskning inden for området står overfor. Besøgsrunden forventes tilendebragt i juni 1986.

Det er hensigten at videreføre besøgsrundeformen som et led i styrkelsen af samspillet mellem institutioner, rådgivende organer og ministerium om planlægningsspørgsmål.

3. Produktivitetsudvikling og omdisponeringer i BO-årene.

3.1. Udviklingen fra 1986 til 1987.

Den igangværende omstilling fra uddannelser med dårlige beskæftigelsesmuligheder til uddannelser med gode beskæftigelsesmuligheder fortsættes med særlig vægt på udvidelser i tilgangen til uddannelser, der danner flaskehalse for den erhvervmæssige udvikling. Der fremlægges særskilt aktstykke om ekstraordinære tilgangsudvidelser på disse områder i 1986 og følgende år.

Den gennemførte omstilling fra 1985 til 1986 fremgår dels af de følgende afsnit i nærværende indledning, dels af indledningerne til de enkelte institutionsparagraffer.

3.2. Udviklingen i BO-årsperioden.

Bevillingerne for BO-årene for de enkelte institutioner og hovedområder er søgt fastlagt således, at større uvarslede besparelser så vidt muligt kan undgås. Herved tilgodeses institutionernes behov for et sådant kendskab til udviklingen i ressourcerammerne, at der kan foretages en mere langsigtet faglig planlægning af udviklingen, og der gives de rådgivende organer mulighed for at drøfte selektive aktivitetsbegrænsninger vedrørende forskning og uddannelse, inden der træffes endelig beslutning om gennemførelse.

Samtidig er der afsat reserver til fortsat omstilling inden for uddannelserne og forskningen, der kan anvendes efter en videre planlægning. Budgetoverslagene for de enkelte institutioner og hovedområder tilsigter således at angive forventede minimumsrammer, der eventuelt kan suppleres med yderligere midler til omstilling afhængig af den videre planlægning.

I BO-årene er der afsat reserver til følgende formål:

- *Udvidelse af antallet af optagelsespladser* ved uddannelser, hvor beskæftigelsen udvikler sig væsentligt bedre end forventet på nuværende tidspunkt, eller til uddannelser med gode beskæftigelsesmuligheder, hvor søgningen udvikler sig bedre end forventet eller til etablering af nye uddannelser og uddannelsesretninger, hvor nye erhvervmæssige behov gør dette ønskeligt.

Der er afsat en pulje svarende til 460 pladser i 1987 og voksende budgetoverslagsårene til 1800 pladser i 1990. Ressourcerne hertil er tilvejebragt primært ved forventede tilgangsreduktioner ved uddannelser med forventet stigende arbejdsløshed og ved uddannelser, hvor søgningen er utilfredsstillende i forhold til de nuværende optagelseshal.

- *Permanent udbygning af forskningsmiljøer inden for særlige prioriteringsområder.* Ressourcerne hertil tilvejebringes primært ved generelle reduktioner af nuværende forskningstildelinger svarende til 1 pct. eller ca. 8 mill. kr. årligt. Omstillingen inden for grundforskningsmiljøer vil herudover kunne fremmes ved de ekstra midler, der tildeles forskningen via rekrutteringsplanen (godt 14 mill. kr. årligt), via de særlige bevillinger til forskningsudstyr samt de særlige forskningsprogrammer via forskningsrådene.
- *Udvikling af nye uddannelses tilbud herunder etablering af tværfakultære og tværinstitutionelle uddannelses tilbud* inden for områder, hvor det er ønskeligt at fagkyndige og studerende med forskellig faglig baggrund arbejder sammen og har fælles undervis-